

İŞSİZLİK TEMMUZ DÖNEMİNDE DÜŞTÜ

Seyfettin Gürsel* Gökçe Uysal** ve Ayşenur Acar***

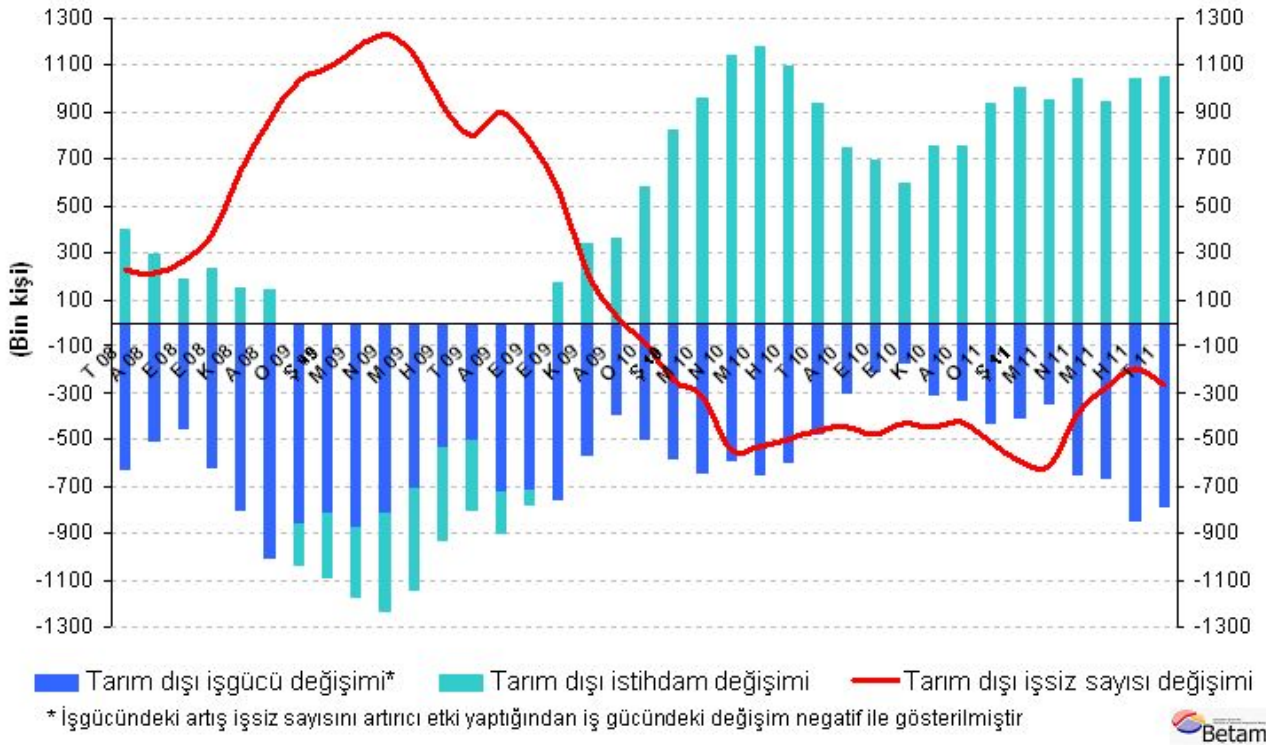
Yönetici Özeti

TÜİK tarafından açıklanan Temmuz 2011 dönemi verilerine göre tarım dışı işsizlik yüzde 11,8 seviyesine gerilemiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ise Haziran döneminde yüzde 13,2'den Temmuz döneminde yüzde 12,8 seviyesine gerilemiştir. Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücünün geçen döneme kıyasla düşmüş, tarım dışı istihdamın ise artmış olması tarım dışı işsiz sayısını aşağı çekmiştir. Bu dönemde sanayide istihdam azalırken hizmet ve tarım sektörlerinde istihdam artışları kaydedilmiştir.

Tarım dışı işsizlik düşüyor

TÜİK'in 17 Ekim'de açıkladığı işgücü verilerine göre Temmuz döneminde (Haziran – Temmuz – Ağustos) tarım dışı istihdam 18 milyon 248 bin seviyesinde bulunuyor. Ham işgücü verilerine bakıldığında Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre tarım dışı işgücü 789 bin (yüzde 4), tarım dışı istihdam 1 milyon 54 bin kişi (yüzde 6,1) artmış, tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 13,6'dan yüzde 11,8 seviyesine gerilemiştir (Şekil 1). Haziran dönemine kıyasla tarım dışı işgücündeki yıllık artışın yavaşlamış olması, buna karşın tarım dışı istihdam artışının benzer seviyelerde olması tarım dışı işsiz sayısını 2 milyon 441 bin seviyesine çekmiştir.

Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın, tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)

Kaynak: TÜİK, Betam

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

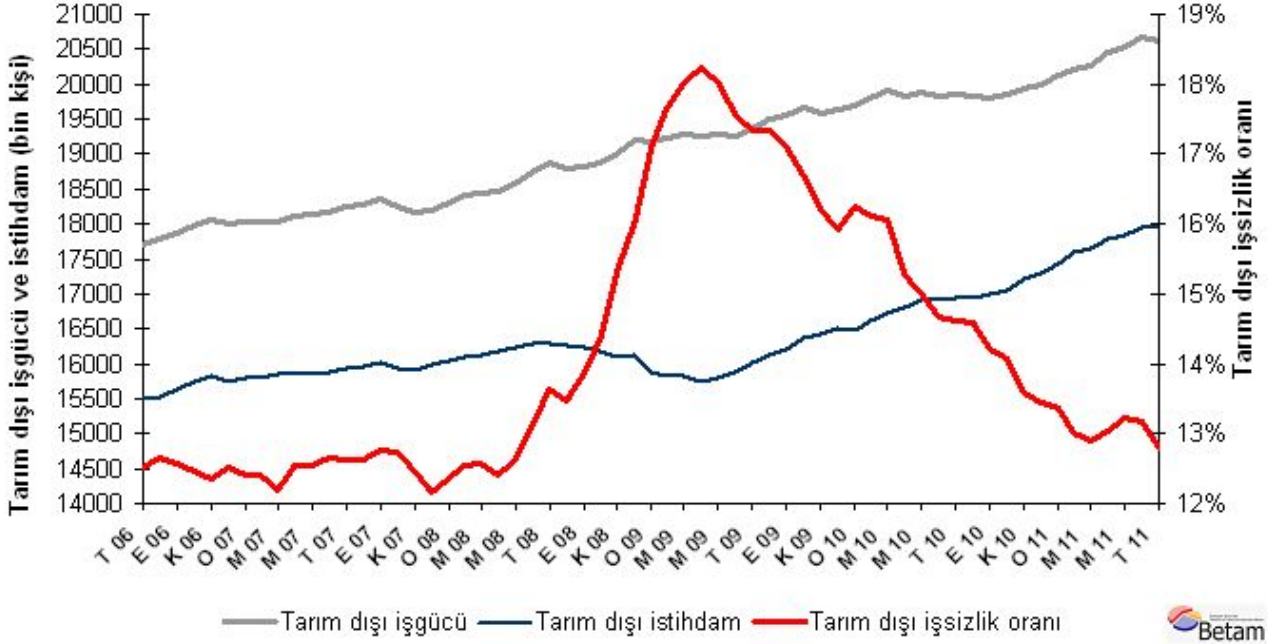
** Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

*** Ayşenur Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, aysenur.acar@bahcesehir.edu.tr

Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik düşüyor

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Temmuz döneminde Haziran dönemiyle kıyaslandığında tarım dışı işgücü 37 bin azalarak 20 milyon 623 bin seviyesine gerilemiştir. Buna karşın tarım dışı istihdam 49 bin artarak 17 milyon 986 bin olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda tarım dışı işsiz sayısı 87 bin azalmış, mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ise yüzde 13,2'den 12,8 seviyesine gerilemiştir (Şekil 2). Böylece tarım dışı işsizlik oranı kriz öncesi dönem seviyesine inmiştir.

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı

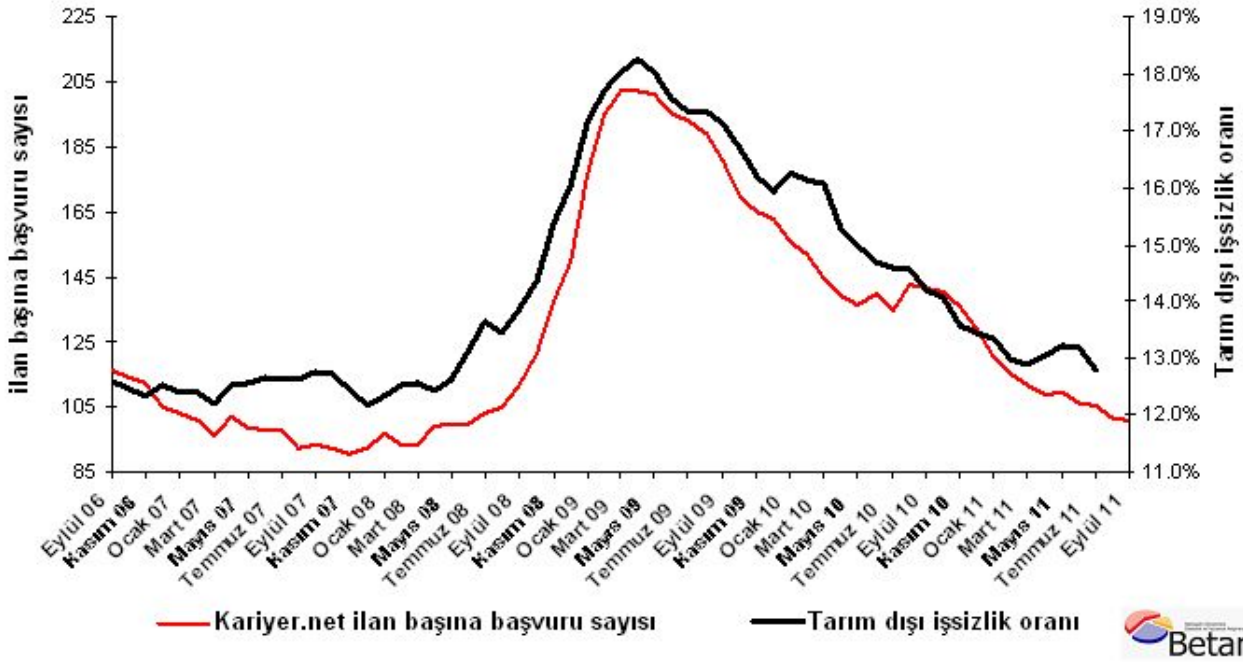
Kaynak: TÜİK, Betam

Kariyer.net verilerine göre tarım dışı işsizlik Ağustos 2011 döneminde düşmeye devam edecek¹

Kariyer.net tarafından açıklanan aylık açık ilan başına yapılan başvuru sayısında Ağustos ve Eylül ayları için düşüş gözlemlenmektedir. Gelecek ay açıklanacak olan Ağustos dönemi işgücü piyasası verilerinin Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarının ortalamasından oluşacağını göz önünde bulundurarak mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranının Ağustos döneminde düşmeye devam edeceğini düşünüyoruz.

¹ Betam Nisan ayı işgücü piyasası araştırma notundan başlayarak Kariyer.net tarafından sağlanan ve işgücü piyasasının seyrine dair bilgi içeren yeni bir seriyi analizlerine dahil etmişti. Bu seri Kariyer.net internet sitesinde açık bulunan iş pozisyonu başına yapılan başvuru sayısını göstermektedir. Bu seri hem mevsim hem takvim etkilerinden arındırılmıştır. İlan başına yapılan başvuru sayısı iş arayan kişilerle açık iş pozisyonları arasındaki dengeyi göstermesi açısından işsizliğin seyri ile ilgili ipuçları sağlayabilecek niteliktedir. İlan başına başvuru sayısının azalması bir yandan münhal işlerin artmasına diğer yandan da başvuru sayısının azalmasına bağlıdır. Münhal işlerin artması büyümenin hızlanmasına bağlanırken, başvuruların azalması iş arayan sayısının azalmasına bağlı olacaktır. Şekil 3'te mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ile Kariyer.net tarafından sağlanan ilan başına yapılan başvuru sayısının mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hali gösterilmektedir. Bu iki serinin oldukça uyumlu olduğu açıkça görülmekte, serilerin korelasyonu neredeyse yüzde 90 seviyesine erişmektedir.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve ilan başına başvuru sayısı

Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

Temmuz döneminde sanayi istihdamında düşüş devam ediyor

Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara göre Temmuz 2011 döneminde istihdam hizmetler sektöründe 25 bin artmış, inşaat sektöründe ise yatay seyretmiştir (Ek 1 Tablo 2, Ek 2 Şekil 4).² Diğer taraftan sanayi sektöründe 19 binlik bir istihdam kaybı yaşanmıştır. Sanayi üretim endeksinin Temmuz ayında artmasına rağmen Ağustos ayında tekrar düşmesine paralel olarak sanayi istihdamı Temmuz döneminde (Haziran, Temmuz ve Ağustos) azalmıştır.

Mevsim etkilerinden arındırılmış serilerde Haziran ve Temmuz dönemlerinde tarım istihdamının sırasıyla 31 bin ve 36 bin arttığı görülmektedir. Bununla birlikte Nisan ve Mayıs aylarında toplam 108 binlik azalış dikkate alındığında tarım istihdamının yönünde belirsizliğin devam ettiğini söyleyebiliriz.

² Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

EK 1: Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Haziran 08	18742	16281	2460	13.1%			
Temmuz 08	18865	16293	2572	13.6%	123	12	112
Ağustos 08	18785	16256	2529	13.5%	-80	-37	-43
Eylül 08	18827	16221	2607	13.8%	42	-36	78
Ekim 08	18889	16177	2712	14.4%	62	-43	105
Kasım 08	19005	16086	2919	15.4%	116	-92	208
Aralık 08	19213	16134	3080	16.0%	208	48	160
Ocak 09	19175	15891	3284	17.1%	-39	-243	204
Şubat 09	19216	15819	3397	17.7%	42	-71	113
Mart 09	19292	15817	3475	18.0%	76	-2	78
Nisan 09	19260	15748	3512	18.2%	-32	-69	37
Mayıs 09	19271	15801	3470	18.0%	12	53	-41
Haziran 09	19264	15881	3383	17.6%	-8	80	-87
Temmuz 09	19370	16010	3360	17.3%	106	129	-23
Ağustos 09	19512	16131	3382	17.3%	143	121	22
Eylül 09	19560	16215	3345	17.1%	48	84	-36
Ekim 09	19656	16377	3279	16.7%	96	163	-67
Kasım 09	19596	16423	3173	16.2%	-60	46	-105
Aralık 09	19626	16499	3127	15.9%	30	76	-46
Ocak 10	19682	16484	3198	16.2%	56	-15	71
Şubat 10	19794	16605	3189	16.1%	112	121	-9
Mart 10	19914	16719	3195	16.0%	121	114	7
Nisan 10	19828	16801	3027	15.3%	-86	82	-169
Mayıs 10	19890	16907	2983	15.0%	62	106	-44
Haziran 10	19834	16923	2912	14.7%	-56	15	-71
Temmuz 10	19843	16944	2898	14.6%	8	22	-13
Ağustos 10	19821	16932	2889	14.6%	-22	-13	-9
Eylül 10	19793	16984	2809	14.2%	-28	52	-80
Ekim 10	19846	17052	2794	14.1%	53	68	-15
Kasım 10	19928	17219	2709	13.6%	81	167	-86
Aralık 10	19982	17293	2689	13.5%	54	74	-20
Ocak 11	20124	17436	2688	13.4%	142	143	-1
Şubat 11	20209	17582	2627	13.0%	85	146	-61
Mart 11	20264	17652	2611	12.9%	54	70	-16
Nisan 11	20464	17795	2669	13.0%	200	143	57
Mayıs 11	20541	17827	2714	13.2%	78	32	45
Haziran 11	20661	17937	2724	13.2%	119	109	10
Temmuz 11	20623	17986	2637	12.8%	-37	49	-87

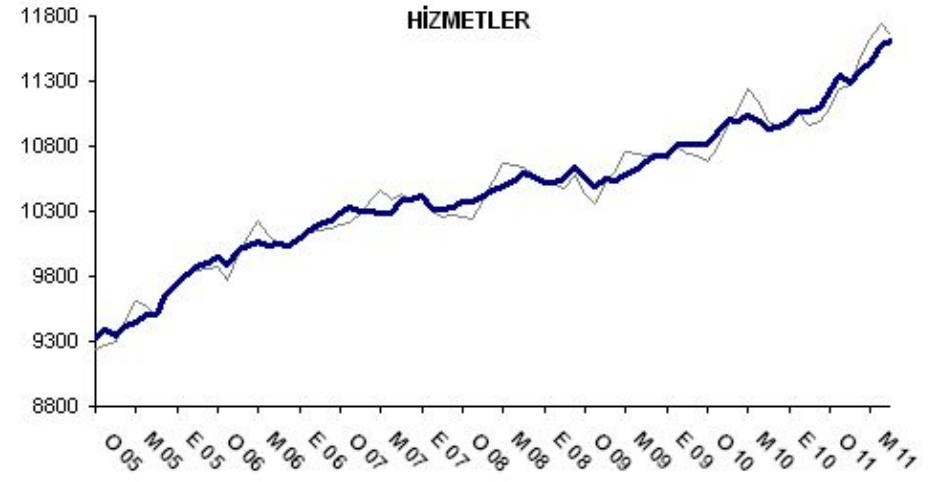
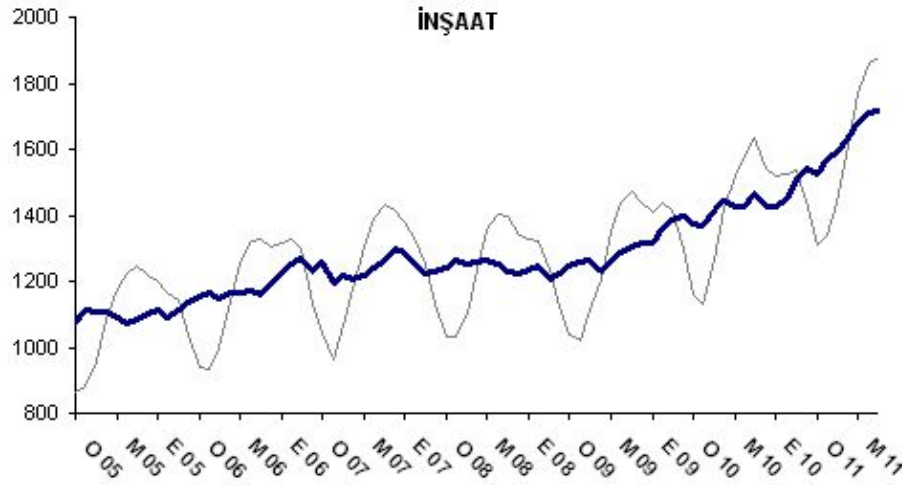
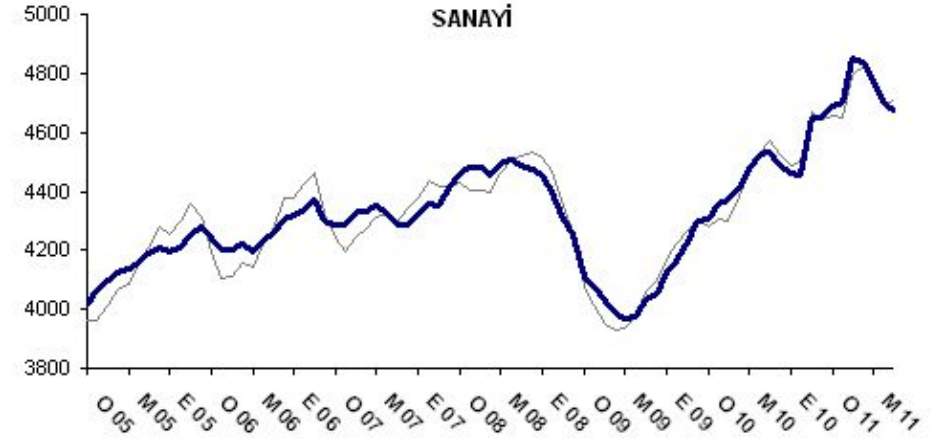
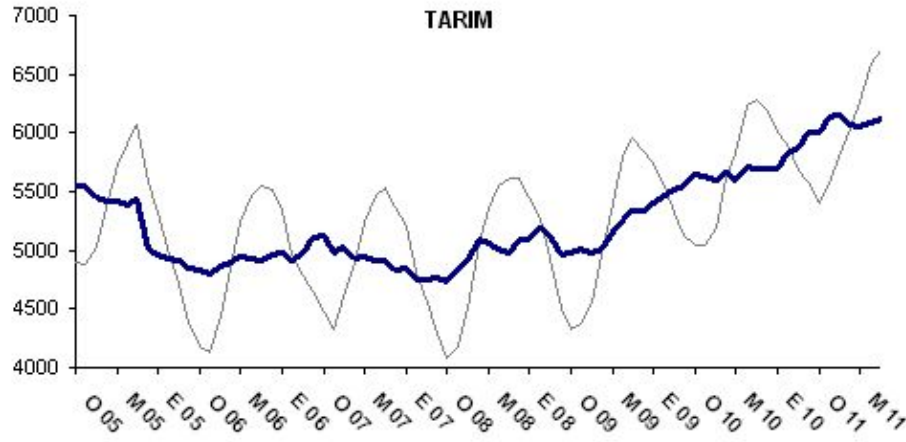
Kaynak: TÜİK, Betam

EK 1: Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
					Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Haziran 08	5005	4506	1251	10533				
Temmuz 08	4982	4489	1230	10593	-23	-17	-22	60
Ağustos 08	5092	4476	1220	10562	110	-12	-9	-31
Eylül 08	5100	4456	1234	10519	8	-20	14	-43
Ekim 08	5188	4394	1245	10516	88	-62	11	-3
Kasım 08	5117	4303	1207	10556	-71	-91	-38	40
Aralık 08	4961	4257	1223	10644	-156	-47	16	88
Ocak 09	4977	4111	1249	10549	16	-146	26	-95
Şubat 09	5007	4079	1256	10492	30	-31	7	-57
Mart 09	4986	4029	1262	10554	-21	-50	6	62
Nisan 09	5006	3987	1230	10529	20	-42	-32	-25
Mayıs 09	5154	3966	1260	10577	148	-21	30	48
Haziran 09	5252	3978	1287	10617	98	11	27	40
Temmuz 09	5343	4033	1306	10676	91	56	18	59
Ağustos 09	5331	4056	1318	10729	-12	23	13	53
Eylül 09	5409	4124	1318	10725	78	68	0	-4
Ekim 09	5461	4164	1363	10818	52	39	45	94
Kasım 09	5509	4228	1383	10821	48	64	20	3
Aralık 09	5556	4298	1395	10813	47	70	12	-9
Ocak 10	5653	4308	1375	10814	97	9	-20	1
Şubat 10	5629	4358	1366	10900	-24	50	-9	86
Mart 10	5597	4370	1413	10999	-32	12	47	99
Nisan 10	5667	4412	1443	10993	71	42	30	-6
Mayıs 10	5600	4476	1427	11039	-67	64	-16	46
Haziran 10	5709	4527	1428	10990	109	50	1	-48
Temmuz 10	5689	4534	1467	10937	-20	8	38	-53
Ağustos 10	5695	4489	1425	10948	6	-45	-41	11
Eylül 10	5697	4460	1428	10998	2	-30	3	50
Ekim 10	5823	4456	1449	11060	126	-4	21	62
Kasım 10	5867	4648	1506	11064	44	192	57	4
Aralık 10	5998	4652	1540	11101	131	4	34	37
Ocak 11	6002	4686	1527	11225	3	35	-13	124
Şubat 11	6133	4699	1571	11344	131	12	44	119
Mart 11	6160	4851	1590	11292	27	152	19	-52
Nisan 11	6073	4839	1636	11395	-88	-11	45	103
Mayıs 11	6052	4772	1679	11429	-20	-67	43	34
Haziran 11	6083	4693	1711	11577	31	-80	32	148
Temmuz 11	6120	4674	1714	11602	36	-19	2	25

Kaynak: TÜİK, Betam

EK 2: Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)³

Kaynak: TÜİK, Betam

³ Gri renkle gösterilen seriler ham istihdam rakamlarını, lacivert seriler ise mevsim etkilerinden arındırılmış serileri temsil etmektedir.